

Bruxelles, 7.8.2020.
COM(2020) 360 final

2020/0165 (CNS)

Prijedlog

DIREKTIVE VIJEĆA

**o izmjeni Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost u
pogledu identifikacije poreznih obveznika u Sjevernoj Irskoj**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Ujedinjena Kraljevina povukla se iz Europske unije (EU) 31. siječnja 2020. U skladu sa Sporazumom o povlačenju¹ postala je treća zemlja.

Međutim, EU i Ujedinjena Kraljevina dogovorili su prijelazno razdoblje do kraja 2020. tijekom kojeg će se, među ostalim, zakonodavstvo EU-a o PDV-u nastaviti primjenjivati u Ujedinjenoj Kraljevini².

Od 1. siječnja 2021. zakonodavstvo EU-a o PDV-u više se neće primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu. Međutim, na temelju Protokola o Irskoj/Sjevernoj Irskoj³ (dalje u tekstu „Protokol”), koji je dio Sporazuma o povlačenju, na Sjevernu Irsku i dalje će se primjenjivati zakonodavstvo EU-a o PDV-u u pogledu robe kako bi se izbjegla „tvrda” granica između Irske i Sjeverne Irske. S druge strane, kad je riječ o uslugama, smatra se da je Sjeverna Irska, zajedno s ostatkom Ujedinjene Kraljevine, izvan EU-a.

Posljedica toga je dvojni ili mješoviti sustav PDV-a u Sjevernoj Irskoj, pri čemu isporuka robe, stjecanje robe unutar Zajednice i uvoz robe koja je smještena u Sjevernoj Irskoj, u skladu s pravilima o mjestu oporezivih transakcija utvrđenima u glavi V. Direktive o PDV-u⁴, podliježu usklađenim pravilima EU-a, dok isporuke usluga obavljenih na istom području ne podliježu sustavu PDV-a EU-a.

Za pravilno funkcioniranje sustava PDV-a u EU-u porezni obveznici koji u Sjevernoj Irskoj isporučuju robu (uključujući takozvane „isporuke unutar Zajednice”) ili stječu robu unutar Zajednice (uključujući pravne osobe koje nisu porezni obveznici), kako je navedeno u članku 214., moraju se identificirati za potrebe PDV-a u skladu s pravilima EU-a. To je potrebno i kako bi se pravilno provodile neobvezne posebne odredbe za porezne obveznike koji isporučuju usluge osobama koje nisu porezni obveznici ili koji prodaju robu na daljinu.

U tom je kontekstu važno da se ti porezni obveznici (i, prema potrebi, pravne osobe koje nisu porezni obveznici) identificiraju u Sjevernoj Irskoj s pomoću zasebnog identifikacijskog broja EU-a za PDV koji se dodjeljuje u skladu s pravilima EU-a i koji se razlikuje od svih identifikacijskih brojeva Ujedinjene Kraljevine za PDV (koji počinju s „GB”) koji će se dodijeliti u skladu sa zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine. Taj identifikacijski broj EU-a za PDV možda će se morati dodijeliti uz identifikacijski broj za PDV koji se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini u slučaju da, na primjer, poduzeće isporučuje robu i usluge u Sjevernoj Irskoj.

Poduzećima, posebno onima koja sudjeluju u trgovini robom u Sjevernu Irsku i iz nje, trebalo bi biti jasno i lako razumljivo koja se pravila primjenjuju: ona koja su na snazi u EU-u ili ona koja se primjenjuju u Ujedinjenoj Kraljevini. Identifikacijski broj EU-a za PDV ima važnu ulogu u funkcioniranju sustava PDV-a u EU-u, npr. kako bi se opravdalo izuzeće za takozvane „isporuke robe unutar Zajednice” (putem sustava VIIES) te kako bi se utvrdili

¹ Sporazum Vijeća o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL C 384 I, 12.11.2019., str. 1.).

² Vidjeti članke 126. i 127. Sporazuma o povlačenju.

³ SL C 384 I, 12.11.2019., str. 92.

⁴ Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1.).

primjenjivi postupci povrata PDV-a (EU-ov sustav povrata PDV-a⁵ ili 13. Direktiva⁶), udruživanje u svrhu PDV-a, trostrane transakcije i lančane transakcije („posrednički subjekt”), aranžmani za premještanje dobara, „carinski postupak 42”, „sigurnosna mreža” (mjesto stjecanja unutar Zajednice u državi članici koja je izdala PDV broj).

Stoga se predlaže da u Sjevernoj Irskoj identifikacijski brojevi za PDV u imaju posebni prefiks „XI”. Novi posebni prefiks potreban je jer Sjeverna Irska nema posebnu oznaku ISO 3166 – alfa 2 koja se upotrebljava za određivanje prefiksa identifikacijskih brojeva za PDV u EU-u kako je utvrđeno člankom 215. Direktive o PDV-u. Međutim, ISO predviđa mogućnost uporabe oznaka X za područja koja nemaju posebnu oznaku; stoga je oznaka „XI” logičan izbor.

Treba napomenuti da, iako na temelju članka 214. Direktive o PDV-u postoji opća obveza identifikacije poreznih obveznika (i, ako je primjenjivo, pravnih osoba koje nisu porezni obveznici), postoji i mogućnost da se, podložno uvjetima iz članka 272. Direktive o PDV-u, određeni porezni obveznici izuzmu od tih i drugih obveza. Zbog toga je Ujedinjena Kraljevina mogla odlučiti da identifikaciju uporabom posebnog prefiksa ograniči na trgovce u Sjevernoj Irskoj koji uistinu sudjeluju u trgovini robom unutar EU-a, a da, primjerice, isključi poduzeća koja isporuke vrše samo na domaćem tržištu.

Kao što je već navedeno, identifikacijski broj za PDV (s točnim prefiksom zemlje) ima važnu ulogu u trgovini unutar EU-a. Valjan identifikacijski broj za PDV, s točnim prefiksom, sad je materijalni uvjet za primjenu izuzeća iz članka 138. Direktive o PDV-u na takozvane „isporuke robe unutar Zajednice”. Osim toga, podnositelji zahtjeva moraju imati pristup sustavu EU-a za povrat PDV-a.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Predložena uporaba oznake „XI” u skladu je s njezinom namjenom za carinske i trošarinske svrhe povezane sa Sjevernom Irskom.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je u skladu s općom provedbom Protokola čime se osigurava pravovremena i uredna priprema posebne pozicije Sjeverne Irske nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Predloženom se direktivom mijenja Direktiva o PDV-u na temelju članka 113. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Njime se predviđa da Vijeće jednoglasno i nakon savjetovanja s Europskim parlamentom i Europskim gospodarskim i socijalnim odborom u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom donosi odredbe o usklađivanju pravila država članica u području neizravnog oporezivanja.

⁵ Direktiva Vijeća 2008/9/EZ od 12. veljače 2008. o utvrđivanju detaljnih pravila za povrat poreza na dodanu vrijednost, predviđenih u Direktivi 2006/112/EZ, poreznim obveznicima koji nemaju poslovni nastan u državi članici povrata, već u drugoj državi članici (SL L 44, 20.2.2008., str. 23.).

⁶ Trinaesta direktiva Vijeća 86/560/EEZ od 17. studenoga 1986. o usklađivanju zakonodavstava država članica o porezu na promet – Postupci za povrat poreza na dodanu vrijednost poreznim obveznicima koji nemaju poslovni nastan na području Zajednice (SL L 326, 21.11.1986., str. 40.).

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Prema načelu supsidijarnosti iz članka 5. stavka 3. Ugovora o Europskoj uniji, Unija djeluje samo ako države članice ne mogu same u dovoljnoj mjeri ostvariti predviđene ciljeve, nego se zbog opsega ili učinka predloženih mjera one mogu na bolji način ostvariti na razini EU-a.

Odredbe o PDV-u u vezi sa Sjevernom Irskom po svojoj prirodi ne mogu donositi pojedinačne države članice. Osim toga, PDV je usklađen na razini EU-a pa se svaka inicijativa za uvođenje posebne oznake koja će se upotrebljavati u EU-ovu sustavu PDV-a u vezi sa Sjevernom Irskom mora temeljiti na prijedlogu Komisije o izmjeni Direktive o PDV-u.

- **Proporcionalnost**

U mjeri u kojoj se odnosi na uvođenje posebne oznake za Sjevernu Irsku, prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti, odnosno njime se ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva Ugovora, a posebno neometanog funkcioniranja jedinstvenog tržišta nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a. Slično kao kad je riječ o supsidijarnosti, države članice ne mogu se baviti praktičnim aspektima posebne pozicije Sjeverne Irske u EU-ovu sustavu PDV-a bez prijedloga o izmjeni Direktive o PDV-u.

- **Odabir instrumenta**

Cilj je Prijedloga direktive izmjena Direktive o PDV-u.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog neće negativno utjecati na proračun Unije.

U tom se kontekstu podsjeća da se, u skladu s člankom 8. drugim stavkom Protokola, prihodi ostvareni iz transakcija oporezivih u Sjevernoj Irskoj ne doznačuju EU-u.

Prijedlog

DIREKTIVE VIJEĆA

o izmjeni Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost u pogledu identifikacije poreznih obveznika u Sjevernoj Irskoj

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 113., u vezi s člankom 131. Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju¹,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta²,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora³,

u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Ujedinjena Kraljevina povukla se iz Europske unije 31. siječnja 2020. na temelju Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju („Sporazum o povlačenju”). U Sporazumu o povlačenju predviđeno je prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2020. Do tog datuma zakonodavstvo Unije o porezu na dodanu vrijednost („zakonodavstvo Unije o PDV-u”) i dalje se primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u njoj. Nakon prijelaznog razdoblja zakonodavstvo Unije o PDV-u više se neće primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu ni u njoj.
- (2) Međutim, u skladu s člankom 8. Protokola o Irskoj/Sjevernoj Irskoj („Protokol”), koji je dio Sporazuma o povlačenju, zakonodavstvo Unije o PDV-u u pogledu robe nastavit će se primjenjivati u Sjevernoj Irskoj⁴ nakon prijelaznog razdoblja kako bi se izbjegla „tvrda” granica između Irske i Sjeverne Irske.
- (3) Stoga će se na porezne obveznike i određene pravne osobe koje nisu porezni obveznici primjenjivati zakonodavstvo Unije o PDV-u za transakcije robom u Sjevernoj Irskoj, dok će se za sve ostale transakcije u Ujedinjenoj Kraljevini, uključujući u vezi sa Sjevernom Irskom, na njih primjenjivati zakonodavstvo Ujedinjenje Kraljevine o PDV-u.
- (4) Za pravilno funkcioniranje sustava PDV-a u Uniji nužno je da se poseban PDV broj dodijeli svakom poreznom obvezniku koji isporučuje robu u Sjevernoj Irskoj ili koji

¹ SL L 29, 31.1.2020., str. 7.

² SL C , , str. .

³ SL C , , str. .

⁴ Podložno demokratskoj suglasnosti iz članka 18. Protokola o Irskoj/Sjevernoj Irskoj s daljnjom primjenom članka 8.

stječe robu unutar Zajednice (uključujući pravne osobe koje nisu porezni obveznici), kako je navedeno u članku 214. stavku 1. točkama (a), (b) i (c) Direktive Vijeća 2006/112/EZ⁵, ili poreznom obvezniku u vezi s primjenom neobveznih posebnih odredaba za porezne obveznike koji isporučuju usluge osobama koje nisu porezni obveznici ili koji prodaju robu na daljinu.

- (5) Stoga bi u Sjevernoj Irskoj trebalo uvesti posebne identifikacijske brojeve za PDV s posebnim prefiksom kako bi se porezni obveznici i pravne osobe koje nisu porezni obveznici čije transakcije robom koja je smještena u Sjevernoj Irskoj podliježu zakonodavstvu Unije o PDV-u razlikovali od osoba koje obavljaju druge transakcije za koje su identificirane za potrebe PDV-a u Ujedinjenoj Kraljevini.
- (6) U pravilu se prefiksi identifikacijskih brojeva za PDV u Uniji temelje na oznaci ISO 3166 – alfa 2 za zemlje. Sjeverna Irska nema posebnu oznaku u tom sustavu, ali ISO predviđa mogućnost uporabe oznaka X za područja koja nemaju posebnu oznaku. Stoga je primjereno predložiti oznaku „XI” za Sjevernu Irsku.
- (7) Direktivu 2006/112/EZ stoga bi trebalo na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

U članku 215. Direktive 2006/112/EZ dodaje se sljedeći treći stavak:

„Prefiks „XI” koristi se za Sjevernu Irsku”.

Članak 2.

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 31. prosinca 2020. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.
Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.
2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

⁵ Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1.).

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*